

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

INTRODUCEREA PIEȚEI UNICE A UE PENTRU PRODUSE ECOLOGICE (SMGP) ÎN REPUBLICA MOLDOVA

CONTEXT

Inițiativa Piața Unică a Uniunii Europene (UE) pentru Produse Ecologice (SMGP) este introdusă în Republica Moldova de către Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONUDI), în cadrul Acțiunii EU4Environment și finanțată de UE, pentru a sprijini dezvoltarea unei economii verzi și circulare în țările din Parteneriatul Estic, și pentru a oferi informații și resurse valoroase legate de SMGP și metodologia Amprentei de Mediu a Produselor (PEF).

Această broșură face parte din resursele dedicate PEF, create în cadrul EU4Environment pentru a contribui la promovarea practicilor ecologice în Republica Moldova.

CE ESTE PIAȚA UNICĂ PENTRU PRODUSELE ECOLOGICE (SMGP)?

Din cauza lipsei unui sistem unificat de metode și proceduri, companiile moldovenești care doresc să își comercializeze produsele ca fiind ecologice pot întâmpina dificultăți în măsurarea și compararea performanțelor lor de mediu.

Pentru a stabili condiții de concurență echitabile și egale în ceea ce privește comunicarea de mediu în UE, între 2013 și 2018, Comisia Europeană a introdus inițiativa "Piața Unică Pentru Produse Ecologice" sau "the Single Market For Green Products" (SMGP). În cadrul acesteia, peste 280 de companii și organizații voluntare au învățat despre pașii necesari pentru a-și calcula amprenta de mediu, fie prin intermediul amprentei de mediu a produsului (Product Environmental Footprint, PEF), fie prin intermediul amprentei de mediu a organizației (Organization Environmental Footprint, OEF).

CE ESTE AMPRENTA DE MEDIU A UNUI PRODUS?

Metodologia PEF (Product Environmental Footprint) este o măsurare pe baza mai multor criterii a performanței de mediu a unui bun sau serviciu pe parcursul întregului său ciclu de viață. Informațiile PEF au scopul de a reduce și/sau de a comunica impactul de mediu al bunurilor sau serviciilor, acoperind întregul ciclu de viață al acestora (de la extragerea materiilor prime, prin producție și utilizare, până la gestionarea finală a deșeurilor).¹

Pe scurt, PEF este o metodă recomandată de UE, bazată pe Evaluarea Ciclului de Viață (LCA) al produsului, pentru a cuantifica impactul unui produs sau serviciu asupra mediului. PEF este o modalitate de a efectua LCA, dar cu un plus de forță pentru a oferi rezultate mai consistente, mai fiabile, și mai ușor de reprodus. Acest lucru se datorează faptului că metodologia PEF oferă reguli concrete care reduc libertatea de interpretare și favorizează cerințe stricte privind calitatea și verificarea datelor.²

CÂT DE PREGĂTITĂ ESTE REPUBLICA MOLDOVA PENTRU A ACCESA SMGP?

La 13 noiembrie 2014, Republica Moldova a semnat Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană,³ angajând țara în implementarea diverselor acțiuni și îmbunătățiri juridice pentru a realiza Aquis communautaire al UE (inclusiv aplicarea principiilor economiei verzi și ale economiei circulare). Pe baza acestor cerințe și având în vedere că în iunie 2022, Moldovei i-a fost acordat statutul de candidat la UE, un program național privind economia verde a fost lansat pentru perioada 2023-2027.⁴ Programul se va axa pe dezvoltarea, ajustarea, și implementarea proiectelor de sprijin (inclusiv a componentelor de finanțare, precum și a mecanismelor de finanțare bancară și nebanară) pentru inițiativele verzi și circulare. De asemenea, va avea ca scop reducerea impactului negativ al industriei moldovenești asupra mediului, stimulând în același timp utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor de carbon. Programul își propune să ajute țara să își continue tranziția către o economie incluzivă și ecologică. Domeniile tematice includ investiții în inovare (promovarea inovațiilor ecologice și tehnologice și sprijinirea dezvoltării întreprinderilor ecologice); etichetarea ecologică a produselor și serviciilor, și stimularea modelelor de consum durabil în rândul consumatorilor. În plus, achizițiile publice ecologice au fost, de asemenea, din ce în ce mai mult promovate și puse în aplicare în întreaga țară. Scopul programului este de a încuraja cererea de produse și servicii ecologice prin încurajarea piețelor ecologice și prin stabilirea unor exemple concrete pentru agențiile și organizațiile publice.

1. Sursă: <https://eplca.jrc.ec.europa.eu/EnvironmentalFootprint.html>

2. Sursă: https://green-business.ec.europa.eu/environmental-footprint-methods_en

3. Sursă: https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/7048451_en_acord_asociere.pdf

4. Sursă: <https://moldova.un.org/en/209040-un-and-government-signed-sustainable-development-cooperation-framework-2023-2027>

Action implemented by:

CE ÎNSEAMNĂ PEF PENTRU COMPANIILE MOLDOVENEȘTI?

PEF permite întreprinderilor să îmbunătățească sustenabilitatea lanțului de aprovizionare în mod eficient. Un studiu PEF va oferi informații valoroase cu privire la ingredientele, etapele de procesare, sau etapele cele mai importante din ciclul de viață al unui produs, și este, prin urmare, punctul de plecare perfect pentru a reduce impactul negativ asupra mediului (de exemplu, prin regândirea designului, închiderea ciclului de resurse, sau prin atribuirea unui nou scop produselor secundare).

Pe lângă faptul că oferă seturi de date, indicatori de impact, și principii de calcul, regulile pentru categoriile specifice de produse (PEFCR) pot oferi și reguli generale pentru grupuri de produse, astfel încât întreprinderile să poată evalua și compara progresul unui produs în cadrul unei categorii specifice. La rândul lor, întreprinderile își pot înțelege mai bine performanța de mediu și o pot compara cu cea a concurenților (moldoveni și europeni). Analiza comparativă este și ea un stimulent puternic pentru construirea unei reputații și crearea de bunuri și servicii durabile și ecologice care sunt apreciate în viața de zi cu zi a consumatorilor. Prin urmare, a fi un bun comerciant în ceea ce privește atitudinea față de mediu, în special pe o piață atât de dinamică și de competitivă precum este cea a UE, reprezintă o valoare adăugată care poate asigura noi perspective comerciale și strategii solide pentru orice întreprindere. În ceea ce privește consumatorii, luarea unor decizii de cumpărare în cunoștință de cauză a devenit o practică obișnuită în Uniunea Europeană și în întreaga lume. Prin compararea performanțelor unor produse sau servicii similare, consumatorii pot învăța să aibă încredere în noile mărci și să ia decizii informate.

CARE SUNT AVANTAJELE PRODUSELOR ECOLOGICE?

Producătorii se pot diferenția de concurenți dacă oferă produse ecologice care prezintă avantaje clare în ceea ce privește răspunderea față de mediu. De asemenea, prin devotamentul în pregătirea și furnizarea de produse și servicii responsabile, comercianții pot obține recunoașterea clienților pentru angajamentul lor pentru sustenabilitate. La rândul său, acest lucru poate duce la un atașament mai puternic al angajaților (datorită atitudinii pozitive ale întreprinderii față de mediu). În plus, oferirea de produse ecologice poate rezulta și în beneficii economice (prin eficientizarea proceselor de producție și prin inițiative de sustenabilitate care sunt bine gândite). Producătorii pot beneficia de pe urma produselor ecologice prin creșterea vânzărilor, deoarece consumatorii finali preferă sau cer acreditări de sustenabilitate. Acest lucru înseamnă că producătorii care oferă astfel de produse pot atrage mai mulți consumatori cu conștiință ecologică. În plus, disponibilitatea produselor ecologice poate duce la o mai mare loialitate a cumpărătorilor, deoarece este mai probabil ca aceștia să se întoarcă la o întreprindere care se aliniază la valorile și convingerile lor în materie de durabilitate.

Produsele ecologice mai au și numeroase beneficii pentru comunități, deoarece pot contribui la reducerea impactului asupra mediului prin îmbunătățirea proceselor (ceea ce duce la reducerea deșeurilor și la creșterea eforturilor de reciclare). Prin promovarea activităților responsabile față de mediu, aceste produse pot să crească gradul de conștientizare cu privire la importanța sustenabilității. În plus, prin furnizarea de informații privind durabilitatea prin intermediul etichetării, producătorii pot face mai ușoară și mai rentabilă obținerea acestor informații de către consumatori (încurajând și mai mult decizii de cumpărare care sunt responsabile din punct de vedere ecologic). În general, utilizarea de produse ecologice poate ajuta comunitățile să realizeze un viitor mai durabil.

CUM PROMOVEAZĂ EU4ENVIRONMENT METODOLOGIA PEF?

În prezent, în regiunea Parteneriatului Estic (EaP), metodologia PEF este promovată de ONUDI prin intermediul Acțiunii EU4Environment, finanțată de UE. Printre altele, activitățile planificate includ cartografierea practicilor existente și a barierelor în calea introducerii PEF; compararea acestora cu

sistemele de etichetare disponibile; creșterea gradului de conștientizare și de înțelegere a oportunităților și a beneficiilor inițiativei SMGP prin intermediul PEF; precum și inițierea pilotării și promovării PEF în industriile selectate din cadrul Parteneriatului Estic.

Acțiunea EU4Environment va face ca părțile interesate locale să fie mai conștiente de beneficiile și impactul potențial al aplicării PEF; va crea capacități locale în regiunea Parteneriatului Estic; va ajuta industriile naționale să fie mai bine pregătite pentru eventualele politici care implică PEF; și va oferi oportunități de învățare pentru experții locali (prin utilizarea studiilor pilot și prin formularea de sugestii concrete pentru o producție mai durabilă). În plus, ONUDI va include activități de sensibilizare și de consolidare a capacităților locale care vor contribui la susținerea mai largă a eforturilor și politicilor "verzi" în Moldova.

DESPRE EU4ENVIRONMENT

Acțiunea EU4Environment (UE pentru mediu), finanțată de UE, urmărește să ajute țările Parteneriatului Estic să își păstreze și să își utilizeze mai bine capitalul natural, să sporească bunăstarea oamenilor în ceea ce privește mediul și să stimuleze o creștere economică mai ecologică. Inițiativele sale contribuie la realizarea de schimbări politice și legislative, la planificări și investiții mai ecologice, și la stimularea adoptării de tehnologii inovatoare prin însușirea de noi modele de afaceri și crearea de locuri de muncă ecologice. În cadrul acesteia, ONUDI este responsabilă pentru următoarele realizări în cadrul rezultatului 2, "Economie Circulară și noi oportunități de creștere":

1. Intensificarea Eficientizării Resurselor și Producerei mai Pure (RECP) în rândul întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) prin:

Consolidarea capacităților și prin sensibilizare cu privire la eficiența resurselor în industrie

Evaluări RECP pentru IMM-urile din industria prelucrătoare

Înființarea de Cluburi RECP pentru întreprinderi

Evaluarea fezabilității de a aplica cadrul Parcurilor Eco-Industriale în siturile industriale existente

Elaborarea de hărți ale deșeurilor industriale în zone sau regiuni selectate

2. Introducerea și promovarea conceptelor și instrumentelor inițiativei SMGP și a metodologiei PEF prin

Cartografierea barierelor și a oportunităților pentru PEF

Promovarea conștientizării SMGP

Consolidarea capacității de aplicare a PEF

Pilotarea PEF în IMM-uri selectate

Declinarea responsabilității

Această broșură a fost realizată cu asistența Uniunii Europene. Conținutul său este responsabilitatea exclusivă a ONUDI și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene. Această broșură a fost realizată fără a fi editată oficial de Organizația Națiunilor Unite. Denumirile folosite și prezentarea materialelor din acest document nu implică exprimarea vreunui punct de vedere din partea Secretariatului Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONUDI) cu privire la statutul juridic al vreunei țări, teritoriu, oraș sau zonă sau al autorităților sale, sau cu privire la delimitarea frontierelor sau a limitelor sale, sau cu privire la sistemul său economic sau la gradul său de dezvoltare. Denumirile de tipul "dezvoltat", "industrializat" sau "în curs de dezvoltare" au scopul de a facilita statisticile și nu exprimă în mod necesar o apreciere cu privire la stadiul atins de o anumită țară sau zonă în procesul de dezvoltare. Menționarea numelor de firme sau a produselor comerciale nu constituie o aprobare din partea ONUDI. Opiniile, cifrele, și estimările prezentate sunt responsabilitatea autorilor și nu ar trebui considerate neapărat ca reflectând opiniile sau purtând susținerea ONUDI și a statelor sale membre.

© - 2023 - ONUDI. Toate drepturile rezervate. Licențiat pentru Uniunea Europeană sub anumite condiții.

Detalii de contact

Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (ONUDI)
EU4Environment Project Manager
Ms. Tatiana Chernyavskaya
Tel: +43 1 26 0 26 5520
E-mail: t.chernyavskaya@unido.org
Web: www.unido.org